

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра менеджменту

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ»</p> <p>Галузь знань – 07 Управління та адміністрування (D Бізнес, адміністрування та право) Спеціальність – 075 Маркетинг (D5 Маркетинг) Освітня програма – Маркетинг</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	7
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Утеченко Дар'я Миколаївна Посада: доцент кафедри менеджменту Вчене звання: доцент Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 69 ауд. (кафедра менеджменту). E-mail: dasha.utechenko@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій https://sites.google.com/view/econombc/структура-факультету/кафедра-менеджменту?authuser=0</p>
Опис дисципліни	<p>Стратегія ризик-менеджменту є мистецтвом управління ризиками підприємства в умовах невизначених господарських ситуацій, яке засноване на прогнозуванні ризиків і впровадження методів їх зниження. Така стратегія включає в себе правила, на базі яких приймаються ризикові рішення і способи визначення варіантів їх вирішення.</p> <p>Ризик-менеджмент повинен стати невід'ємною частиною будь-якого процесу прийняття рішення в компанії. Управління ризиками має здійснюватися на різних рівнях управління – це дозволить компанії найкращим чином контролювати ризики і вживати превентивних заходів. Ризик-менеджмент повинен бути інтегрованою, а не самостійною системою всередині організації. Найбільшу увагу ризик-менеджменту слід приділяти при прийнятті рішень по найбільш значущим для розвитку</p>

	організації питань – при стратегічному плануванні і зміни в політиках компанії, при впровадженні нових проєктів, процесів і процедур, перед великими фінансовими інвестиціями або оптимізаційними заходами.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Ризик-менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін як: «Мікро- та макроекономіка», «Менеджмент», «Маркетинг» тощо.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Ризик-менеджмент» є формування у здобувачів вищої освіти сучасного рівня знань щодо методології управління ризиком та оволодіння практичним інструментарієм застосування прийомів і методів зниження ризику та створення умов безпеки в фінансово-господарській діяльності суб'єкта господарювання.
Формат дисципліни	Для денної та заочної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 075 Маркетинг (D5 Маркетинг)	ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі. СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу. СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності. СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.
Очікувані результати навчання	Р2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності. Р9. Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень. Р12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1. Оцінювання та аналіз ризиків</i> Тема 1.1. Сутність та види ризиків Тема 1.2. Організація управління ризиками Тема 1.3. Методологія ризик-менеджменту Тема 1.4. Особливості управління зовнішніми та внутрішніми ризиками Тема 1.5. Практика управління ризиками Тема 1.6. Прийняття рішень в умовах ризику <i>Змістовий модуль 2. Регулювання ризиків</i> Тема 2.1. Статистичні методи оцінювання ризиків Тема 2.2. Експертні методи оцінювання ризиків Тема 2.3. Теорія корисності та схильності до ризику

Методи навчання	<p>Тема 2.4. Основні способи регулювання соціальних ризиків</p> <p>Під час лекційного курсу застосовуються презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, дискусійне обговорення проблемних питань. Під час практичних занять виконуються ситуаційні, розрахункові, тестові завдання, застосовуються різні методи навчання (обговорення в малих групах, мозковий штурм, ситуаційний аналіз, групова дискусія). Для аналізу використовуються нормативно-правові акти, реальна звітність підприємств, установ та організацій, зразки документів.</p>
Види контролю та критерії оцінювання	<p>Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (розрахункових, ситуаційних, командних проєктів, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального науково-дослідного завдання. Модульний контроль може проводитися у формі комп'ютерного тестування або виконання письмового завдання.</p>
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету https://cutt.ly/JErOhCw.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мороз В.М., Мороз С.А. Ризик-менеджмент: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 140 с. 2. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с. 3. Скопенко Н.С., Федулова І.В., Мазник Л.В. та ін. Економічні ризики: методи вимірювання та управління: навч. посіб. Київ, 2021. 348 с. 4. Стешенко О.Д. Ризикологія: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 180 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Боровик М.В. Ризик-менеджмент: конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 – Менеджмент / Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2023. 63 с. 2. Вараксіна О.В., Кругова А.О. Сутність підприємницького ризику в господарській діяльності підприємства. <i>Економіка та суспільство</i>. 2021. № 24. URL: https://economyandsociety.in.ua

3. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: монографія. К.: КНЕУ, 2004. 480 с.
4. Захарова Н. Ю. Управління ризиками на підприємстві: сутність, підходи та методи. *Економіка: Менеджмент і маркетинг*. БізнесІнформ. 2023. № 1. С. 203-209
5. Демченко Г.В. Ризик-менеджмент: конспект лекцій для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» першого бакалаврського рівня. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 74 с.
6. Розвиток системи управління ризиками ринку фінансових послуг: монографія / наук. ред. проф. Н.М. Внукова. Х.: 2014. 191 с.
7. Макарчук І., Федулова І. (2023). Управління ризик-апетитом у прийнятті рішень. *Scientia-fructuosa*. № 147(1). С. 42–54. [https://doi.org/10.31617/1.2023\(147\)04](https://doi.org/10.31617/1.2023(147)04)
8. Ящишин І.Ю. Ризик-менеджмент: трансформація за новітніх умов економічного розвитку. *Інноваційна економіка*. 2014. № 5(54). С. 145-149.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
2. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України.